יום **ב'**, **ד'** ב**אלול** תשס"ג (**01** ב**ספטמבר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"דע מאַין באת..." [תולדות המאה ה**תשיעית** לספירה הנוצרית]

מבין השליטים הפרנקים היה קארל מרטל הראשון שהנהיג את השיטה הצבאית-חברתית המכונה "**הפיאודו-ואסאלית**", שהיתה במשך כל ימי הביניים עמוד השידרה של הארגון הצבאי, החברתי, הפוליטי והמינהלי של החבָרות באירופה המערבית והמרכזית. ממלכת הפרנקים הגיעה לשיאה בימיו של קארל הגדול (768-814). הוא התכוון ליצור "סדר עולמי חדש", אך הקיסרות ה'קאולינגית' הזו התמוטטה לאחר מותו, וחולקה ליחידות משנה. הגוף הענקי של הקיסרות ניצב על כרעי תרנגולת. יורשו של קארל הגדול היה בנו לואי (לודוויג) "החסיד" (814-840). עוד בחיי לואי התנגדו נגדו שלושת בניו, לותר, לואי 'הגרמני' וקארל "הקירח".

לאחר מספר קרבות, נקבעה חלוקת הממלכה בחוזה וֶרדֶן (843), שעיצב באירופה שלוש ממלכות זו לצד זו על ציר צפון-דרום: "**ממלכת הביניים**" במרכז, **פרנקיה המזרחית** שמרכזה ברגנסבורג, ו**פרנקיה המערבית** שמרכזה בפאריז. לותר, בנו הבכור של לואי "החסיד", קיבל את "ממלכת הביניים" שהחזיקה בתחומה את שתי הבירות הקיסריות" אַכֶן ורומא. לואי "הגרמני" קיבל את פרנקינ המזרחית, ה**רייך הגרמני** לעתיד לבוא. קארל "הקירח" קיבל את פרנקיה המערבית, לימים ממלכת **צרפת**. באירופה החל להתגבש המערך הפוליטי והתרבותי העתיד לאפיין את היבשת במשך מאות בשנים.

השליטים הקארולינגים נחלו מפלות במאבקיהם עם פולשים צפוניים, הנורמאנים, דבר שזירז התפוררות הממלכות הקארולינגיות. השליטים הקארלינגים, שלא יכלו את לנורמאנים בשדה הקרב, ניסו לקנות את השלום באדמותיהם ע"י תשלום מס לאנשי הצפון במטרה למנוע את מעשי השוד והביזה התכופים שאיפיין אותם. כדי לזכות ברצון טוב ובשיתוף פעולה מצד הוואסאלים שלהם, נאלצו המלכים הקארולינגים להעניק להם זכויות קניין וזכויות פיקוד נרחבות, ובכך **החלישו עוד יותר את מעמדם**.

להתמוטטותו של מערך השלטון בקיסרות הקארולינגית, שלווה בהגדלת כוחה והשפעתה של הכנסיה, נודעה תוצאות הרות-גורל בהיסטוריה התרבותית והכלכלית של אירופה הלטינית. כשקרס מבנה השלטון הקארולינגי, עלה על במת ההיסטוריה האירופית **פסיפס של יחידות פיאדליות**, שאדוניהן נטלו לעצמם, אם בכוח הזרוע ואם בהסכמים שונים, סמכויות קניין וסמכויות פיקוד, שבעבר היו שייכות לקיסרות. במקום ה**אוניברסלי** והמרכזי היו ה**פרטיקולרי** והלוקַלי למילות המפתח במילון השלטוני: כל אדון שרר בנחלתו כמו המלך בממלכתו.

רוב רובם של האוכלוסין באירופה הלטינית היו עובדי אדמה, שעשו את ימיהם בעבודה קשה של בירוא ערות, הכשרת אדמות חקלאיות ועיבודן, וסבלו מתגרת ידם של חבורות הלוחמים השונות, והפולשים אנשי הצפון שחמסו את יבוליהם. עובדי האדמה הפכו יותר ויותר תלויים באדונים, שעל אדמותיהם ישבו. [על המתרחש בעולם היהודי במאה זו, בע"ה – מחר]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל